

Funded by
the European Union

**ПРОГРАМА
СТІЙКІСТЬ**

Результати опитування ВПО у Львівській області

У рамках дослідження для вивчення потреб та покращення забезпечення соціально-економічних прав внутрішньо переміщених осіб у Львівській області було проведено анкетування ВПО. Всього було заповнено 122 анкети у 10 громадах Львівської області за допомогою представників партнерських громадських організацій ГО «Європейський діалог» у цих громадах. Опитування проводилось у вересні та жовтні методом face to face.

Загальний образ респондентів та умови проживання

Серед опитаних 22% - це люди у віці від 18 до 35 років, 48% - у віці від 36 до 55 років, 30% у віці понад 55 років. Жінки становили 81% серед усіх опитуваних, чоловіки 19%. Вищу освіту мають 42% опитаних, середню спеціальну – 46%, повну середню 11%, неповну середню – 2,5%, про наявність вченого ступеня не сповістив ніхто з опитаних. 66% респондентів відповіли, що весь сукупний дохід усіх членів сім'ї становить менше 6 тисяч гривень на місяць, з них у 21% - менше 3 тисяч, ще 30% живуть на суму від 7 до 20 тисяч грн., 2,5% - від 20 до 50 тисяч грн. і лише 1,6% - понад 50 тисяч грн.

Серед опитаних 19% мають дітей дошкільного віку, 39% - шкільного. (Ці цифри не можна додавати, оскільки значна частина має дітей обох вікових груп). 23% респондентів мають повнолітніх дітей, 32% дітей не мають. Серед дітей дошкільного віку 75% відвідує дитячий садок, однак у категорію дітей дошкільного віку потрапили і діти у віці від 0 до 2 років. Серед дітей шкільного віку 98% відвідують школу.

Серед опитаних наразі у якості ВПО 44% проживають у сільській місцевості, 54% в районних центрах та інших містах, 2% - в обласному центрі. Найбільше серед опитаних приїхало на Львівщину із Донецької - 25%, Харківської – 23%, Херсонської – 22% областей. Також є ВПО і з інших областей: Запорізька – 13%, Луганська – 8%, Миколаївська – 6%, Дніпропетровська 2%, Одеська та Сумська – по 1%. Переважна більшість – 88% - прибули на Львівщину у 2022 році. 2% - ще до повномасштабного вторгнення, 10% - у 2023 році. Більшість опитаних ВПО проживають в орендованому помешканні – 64%, у друзів, родичі чи волонтерів – 16%, у спеціальних просторах для розміщення, у тому числі школах та гуртожитках – 15%, в готелі або хостелі – 3%. Власне житло має лише 0,8% опитаних. При цьому 53% оплачують за проживання, ще 21% оплачують частково. Повністю безкоштовно проживає 26% респондентів. 58% цілком задоволені нинішнім помешканням або швидше задоволені, 16% взагалі не задоволені або швидше не задоволені.

Ніхто із опитаних ВПО не втратив годувальника у зв'язку із війною, але 35% опитаних втратили житло, 8% - люди з інвалідністю. 95% опитаних ВПО офіційно стали на облік у громадах Львівщини, лише 5% не перебувають на обліку у громадах. У найближчій перспективі планують повернутися у рідний населений пункт 15% опитаних ВПО, 7% планують виїхати в інший регіон України або закордон. 45% планують залишатися у теперішній громаді до моменту, коли можна буде повернутися додому. 15% збираються залишитись у громаді на довготривалу перспективу, 2% відповіли, що ніколи не повернуться додому. Більшість опитаних (85%) називають умовою повернення завершення війни, припинення бойових дій, повернення безпеки, 21% чекають, коли їм буде, де жити і коли відновиться соціальна інфраструктура.

Соціально-економічні потреби ВПО на Львівщині

Серед опитаних респондентів 93% ВПО на даний момент отримують або фінансову або іншу допомогу, у тому числі й нематеріальну. Зокрема: 74% отримують продукти харчування, 62% - гроші, 51% - одяг. По 20% опитаних отримують або ліки/медичну допомогу, або психологічні допомогу, або юридичну допомогу. Допомогою від державної чи місцевої влади задоволені 36%, не задоволені 13%, допомогою від міжнародних гуманітарних організацій задоволені 41% опитаних, не задоволені 11%, від українських фондів, організацій, волонтерів – задоволені 41%, не задоволені 6%. Не задоволені своїм нинішнім матеріальним становищем 48% респондентів, задоволені лише 12%.

Серед найважливіших потреб респонденти назвали фінансову допомогу, індивідуальне житло та продукти харчування.

Задоволення яких потреб є для вас наразі важливим? (Чим нижчий бал, тим важливіша потреба)

Щодо економічної активності (цьому питанні можна було обрати одразу дві відповіді, наприклад безробітна і домогосподарка, студенті працівник тощо) 29% назвали себе пенсіонерами, 28% найманими працівниками, 16% - безробітними, стільки ж – домогосподарями/домогосподинями, 8% у декретній відпустці, 7% - фрілансери або само зайняті, 3% - студенти і лише 1% - підприємці.

На новому місці після евакуації із зони бойових дій працевлаштувались 30% опитаних, натомість 70% - ні. Із тих, кому вдалося працевлаштуватися, лише 8% взагалі зверталися у служби зайнятості, 92% - не зверталися. В активному пошуку роботи перебуває 17% опитаних, 83% наразі роботу не шукають (або вже знайшли, або працюють віддалено на попередньому місці праці, або працевлаштування для них неактуальне). Допомоги у працевлаштуванні за фахом потребують 16% опитаних, перекваліфікації – 15%, інших навчань, курсів – 20%. Потреба допомоги у релокації бізнесу є лише в 1% опитаних, допомоги у створенні нового бізнесу – у 4%.

У сфері комунікації з ВПО 49% опитаних відповіли, що інформації або багато, або достатньо. 51% наголошують або на нестачі інформації або повній її відсутності (останніх – 7%). Найчастіше респонденти отримують інформацію у групах для ВПО в соціальних мережах – 76%. На другому місці із великим розривом – електронна розсилка від органів влади – 31%. Також попитом користуються сайти та соціальні мережі громадських організацій – 24%, електронна розсилка від громадських організацій та фондів – 19%.

Що стосується інтеграції та адаптації ВПО у місцеві громади, то лише 12% респондентів відповіли, що повною мірою відчувають себе частиною місцевої громади. 50% частково відчувають себе частиною місцевої громади, при цьому 36% такий стан справ влаштовує, 14% хотіли би більшої інтеграції. 16% опитаних відчувають себе у громаді сторонніми людьми.

Важливо відзначити, що 52% респондентів ніколи не відчували дискримінацію у місцевих громадах через статус ВПО, але 31% зіштовхувалися із проявами дискримінації, при чому 2,5% - постійно, ще 11% - часто. Основні випадки та ситуації, за яких опитані ВПО відчували прояви дискримінації – мовне питання (9 респондентів), вороже, неприязне, підозріле ставлення через статус ВПО (7 респондентів), булінг у школі (3 респондентів), відмова у працевлаштуванні (2 респондента), мобінг на роботі, тобто приниження, цькування з боку колег (2 опитаних).

Висновки

1. Більшість опитаних представників ВПО на Львівщині становлять жінки (81%). З поправкою на те, що частина чоловіків з числа ВПО не йдуть на контакт і відмовляються від участі в

Funded by
the European Union

ПРОГРАМА
СТІЙКІСТЬ

- опитуваннях все ж можна стверджувати, що загалом серед ВПО на Львівщині значно переважають жінки.
- 88% опитаних мають або вищу або середню спеціальну освіту, що на майбутнє може стати істотним потенціалом для розвитку громад та для самореалізації представників ВПО.
 - Сім'ї 66% опитаних на даний момент живуть на сукупний дохід менше 6 тисяч гривень, з них 21% - менше 3 тисяч. Лише 1% серед респондентів живе на дохід понад 50 тисяч.
 - Серед дітей дошкільного віку 75% відвідує дитячий садок, серед дітей шкільного віку – 98% відвідує школу.
 - Найбільше серед опитаних приїхало на Львівщину із Донецької - 25%, Харківської – 23%, Херсонської – 22% областей.
 - Більшість опитаних ВПО проживають в орендованому помешканні – 64%, у друзів, родичі чи волонтерів – 16%, у спеціальних просторах для розміщення, у тому числі школах та гуртожитках – 15%. 58% цілком задоволені нинішнім помешканням або швидше задоволені, 16% взагалі не задоволені або швидше не задоволені.
 - 35% опитаних втратили житло через бойові дії.
 - 45% планують залишатися у теперішній громаді до моменту, коли можна буде повернутися додому. 15% збираються залишитись у громаді на довготривалу перспективу, 2% не планують повертатись додому.
 - Серед опитаних респондентів 93% ВПО на даний момент отримують або фінансову або іншу допомогу, у тому числі й нематеріальну. Зокрема: 74% отримують продукти харчування, 62% - гроші, 51% - одяг.
 - Серед найважливіших потреб респонденти назвали фінансову допомогу, індивідуальне житло та продукти харчування.
 - 36% опитаних ведуть активну економічну діяльність (наймані працівники, фрілансери, підприємці). 55% живуть на соціальні виплати (пенсіонери, безробітні, ті, що перебувають у декретній відпустці, пенсіонери).
 - На новому місці після евакуації із зони бойових дій працевлаштувались 30% опитаних, натомість 70% - ні. Із тих, кому вдалося працевлаштуватися, лише 8% взагалі зверталися у служби зайнятості, 92% - не зверталися. Опитані ВПО не дуже активно шукають роботу. Серед респондентів допомоги у працевлаштуванні за фахом потребують 16% опитаних, перекваліфікації – 15%, інших навчань, курсів – 20%. Допомоги у відкритті бізнесу потребують лише 4% опитаних.
 - 51% респондентів наголошують або на нестачі інформації або повній її відсутності (останніх – 7%). Найчастіше респонденти отримують інформацію у групах для ВПО в соціальних мережах – 76%. На другому місці із великим розривом – електронна розсилка від органів влади – 31%.
 - 31% зіштовхувалися із проявами дискримінації, при чому 2,5% - постійно, ще 11% - часто. Основні випадки та ситуації, за яких опитані ВПО відчували прояви дискримінації – мовне питання (9 респондентів), вороже, неприязне, підозріле ставлення через статус ВПО (7 респондентів), булінг у школі (3 респондентів).

Funded by
the European Union

**ПРОГРАМА
СТІЙКІСТЬ**

erim
Equal Rights
& Independent
Media

**ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОПІРЯЧКИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ**

Додаток 1. Форма опитувальника

Дослідження щодо дотримання соціально-економічних прав ВПО у регіонах: анкета

Мета: зібрати інформацію про соціально-економічне становище ВПО, а також наявні потреби і виклики у чотирьох областях, з можливістю порівнювати дані між регіонами.

Методи: опитування (f2f, телефонні інтерв'ю), вибірка зважена за статтю, віком і типом поселення

ПРОФІЛЬ РЕСПОНДЕНТА

1. Скільки Вам років?

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65
- 65+

2. Стать

- Чоловік
- Жінка

3. Який найвищий освітній рівень Ви отримали?

- Неповна середня освіта
- Повна середня освіта
- Середня спеціальна освіта
- Вища освіта
- Вчений ступінь

4. Яким є поточний рівень Вашого чистого доходу?

Під чистим доходом розуміємо сукупність усіх доходів домогосподарства після оплати усіх податків та зборів.

- Менше 3 тис. грн
- 4-6 тис. грн
- 7-12 тис. грн
- 13-20 тис. грн
- 21-50 тис. грн
- Більше 50 тис. грн

4. Чи є у Вас діти?

- Так, дошкільного віку
- Так, шкільного віку
- Так, повнолітні Перехід д 5 питання
- Ні Перехід д 5 питання

. Чи відвідують Ваші діти зараз дитячий садочок?

Так
Ні

46. Чи продовжують Ваші діти зараз навчання в школі?

Так
Ні

5. Де ви зараз проживаєте?¹

Обласний центр
Районний центр
Інше місто
Сільська місцевість

6. Звідки Ви переїхали?

Перелік областей

7. Коли Ви прибули в Львівську область?

До 24.02.2022
З 24.02.2022 до кінця 2022 року
У 2023 році

8. З якою кількістю членів сім'ї Ви переїхали?

9. Чи стосуються Вас наступні пункти?

Втрата годувальника у зв'язку з війною	Так	Ні
Втрата житла через руйнування у зв'язку з війною	Так	Ні
Інвалідність	Так	Ні

10. Чи зареєстровані Ви офіційно як ВПО?

Так
Ні

11. Чи плануєте Ви змінити місце перебування у найближчих пів року?

Так, намагатимусь виїхати в інший регіон / місто в Україні Перехід до 13 питання
Так, планую повернутись в населений пункт, де проживав_ла до повномасштабного вторгнення РФ Перехід до 12 питання
Так, планую виїхати закордон Перехід до 13 питання
Ні, планую перебувати тут до можливості повернутися додому Перехід до 13 питання
Ні, планую залишитися жити тут у довгостроковій перспективі Перехід до 13 питання
Поки не маю планів, не можу визначитись, що робити далі Перехід до 13 питання
Інше. **Що саме?**

12. Коли Ви плануєте повернутися в населений пункт, де проживали до повномасштабного вторгнення РФ?

Одразу після припинення гострої фази бойових дій у місті / селі де проживав_ла
Після повного звільнення регіону

¹ Можливий варіант, коли інтерв'юер/анкета запитують про назву населеного пункту, а при обробці анкет відповіді замінюються на типи населених пунктів

Коли закінчиться війна
Коли вважатиму, що це безпечно
Після відновлення інфраструктури регіону
Коли мені буде де жити
Інше. **Що саме?**

ЖИТЛО

13. Де Ви зараз проживаєте?

У власному помешканні
В орендованому помешканні (довготривала оренда, більше 1 міс)
В орендованому помешканні (короткотермінова оренда, до 1 міс (включно))
У готелі / хостелі
У друзі / родичів / волонтерів
У спеціальному просторі для розміщення біженців
Інше. **Що саме?**

14. Чи оплачуєте Ви своє проживання?

Так
Частково
Ні

15. Наскільки Ви загалом задоволені поточним житлом?

Взагалі незадоволений_на
Швидше незадоволений_на
Важко сказати
Швидше задоволений_на
Цілком задоволений_на

ФІНАНСОВА ТА ІНША ДОПОМОГА

16. Чи отримуєте Ви фінансову або іншу допомогу?

Так Перехід до 17 питання
Ні Перехід до 18 питання

17. Яку саме допомогу отримуєте? (оберіть усі варіанти, що підходять)

Гроші
Їжу
Одяг
Ліки та / або медичну допомогу
Психологічна допомогу
Юридичну допомогу
Інше. **Що саме?**

18. Від кого отримуєте допомогу та наскільки нею задоволені?

Від місцевої /державної влади	Не отримую	Зовсім не задоволений_а	Швидше не задоволений_а	Важко сказати	Швидше задоволений_а	Цілком задоволений_а
Від міжнародних	Не	Зовсім не	Швидше	Важко	Швидше	Цілком

гуманітарних організацій	отримую	задоволеній_а	не задоволеній_а	сказати	задоволеній_а	задоволеній_а
Від українських благодійних і громадських організацій, волонтерів	Не отримую	Зовсім не задоволеній_а	Швидше не задоволеній_а	Важко сказати	Швидше задоволеній_а	Цілком задоволеній_а
Від родичів, друзів тощо	Не отримую	Зовсім не задоволеній_а	Швидше не задоволеній_а	Важко сказати	Швидше задоволеній_а	Цілком задоволеній_а

19. Як ви оцінюєте ваше матеріальне становище?

- Зовсім незадоволений_а
- Швидше незадоволений_а
- Важко сказати
- Швидше задоволений_а
- Цілком задоволений_а

20. Задоволення яких потреб є для вас наразі важливим?

(будь ласка, розмістіть за ступенем важливості наступні пункти, щоб першою йшла найважливіша потреба, а останньою – найменш актуальна)

1. Індивідуальне житло
2. Фінансова підтримка
3. Продукти харчування
4. Медичні послуги
5. Психологічна підтримка
6. Юридична підтримка
7. Освітні можливості для дітей (школа, садочок, гуртки)
8. Інше _Що саме?

ЗАЙНЯТІСТЬ

21. Вкажіть, будь ласка, Ваш рід занять.

Вкажіть всі варіанти, які підходять. Наприклад, якщо Ви навчаєтесь та працюєте, необхідно обрати два відповідні варіанти.

- Підприємець (в т.ч. ФОП з найманими працівниками)
- Найманий_а працівник_ця
- Фрілансер_ка / Самозайнятий_та (в т.ч. ФОП без найманих працівників)
- Студент_ка
- Пенсіонер_ка
- Безробітний_а
- Домогосподар_ка
- Перебуваю у декретній відпустці
- Інше. **Що саме?**

22. Чи працевлаштувалися ви на новому місці?

Так Перехід до 22а питання

Ні Перехід до 22б і 22в питання

Funded by
the European Union

**ПРОГРАМА
СТІЙКІСТЬ**

erim
Equal Rights
& Independent
Media

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

22а. Чи користалися ви при цьому послугами служби зайнятості?

Так
Ні

22б. Чи перебуваєте в активному пошуку роботи?

Так
Ні

22в. Чи зверталися до служби зайнятості?

Так
Ні

23. Чи потрібна Вам допомога щодо наступного?

Знаходження роботи за фахом	Так	Ні	Важко сказати
Перекваліфікації (отримання іншої спеціальності)	Так	Ні	Важко сказати
Інших навчальних можливостей (підвищення кваліфікації, мовні курси тощо)	Так	Ні	Важко сказати
Релокації бізнесу	Так	Ні	Важко сказати
Відкриття нового бізнесу			

24. Як ви оцінюєте наявність та доступність інформації про соціально-економічні можливості, відкриті для ВПО у місці вашого проживання?

Інформації багато
Інформації достатньо
Якусь інформацію про це бачу, але хотілося б дізнаватися більше
Інформації недостатньо
Нема жодної інформації

25. З яких джерел переважно дізнаєтеся про соціально-економічні можливості, відкриті для ВПО у місці вашого проживання? (можна обрати до 3 пунктів)

Розсилка органів місцевої влади/самоврядування
Розсилка громадських та міжнародних гуманітарних організацій
Груп ВПО у соцмережах (Телеграм, Фейсбук тощо)
Вебсайтів та сторінок в соцмережах органів влади
Вебсайтів та сторінок в соцмережах громадських та міжнародних гуманітарних організацій
Публікацій в ЗМІ
Інше _Що саме?

Funded by
the European Union

**ПРОГРАМА
СТІЙКІСТЬ**

erim
Equal Rights
& Independent
Media

**ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ**

26. Наскільки ви відчуваєтеся частиною місцевої громади?

Повною мірою відчуваю себе частиною місцевої громади

Частково відчуваю себе частиною місцевої громади, хотілося б більшої залученості

Частково відчуваю себе частиною місцевої громади, і мене влаштовує такий стан справ

Почуваюся в громаді стороннім_ою

Важко відповісти

27. Чи відчували/відчуваєте як ВПО дискримінацію у місцевій громаді?

Як ВПО відчуваю постійну дискримінацію

Як ВПО часто відчуваю дискримінацію

Іноді відчував_ла дискримінацію через свій статус ВПО

Ніколи не відчував_ла як ВПО дискримінації

Важко відповісти

28. Якщо на попереднє запитання відповіли ствердно, деталізуйте, де й за яких обставин зазнали дискримінації (відповідь до 100 слів)

Ця публікація була підготовлена в рамках проекту «Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні» за сприяння Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю ГО «Європейський діалог» і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.